

Presència a Catalunya del piràlid de les palmeres, *Cathayia insularum* (Speidel & Schmitz, 1991) (Lepidoptera: Pyralidae, Galleriinae)*

Cathayia insularum (Speidel & Schmitz, 1991), a Pyralidae that inhabits palm trees discovered in Catalonia (Lepidoptera: Pyralidae, Galleriinae)

Josep Joaquim Pérez De-Gregorio, Diego Fernández & Martí Rondós
Museu de Ciències Naturals de Barcelona (Zoologia). Passeig Picasso, s/n.; E-08003 Barcelona

Key words: *Cathayia insularum*, Galleriinae, Pyralidae, Lepidoptera, faunistics, Catalonia, Iberian Peninsula.

El piràlid de les palmeres, *Cathayia insularum* (Speidel & Schmitz, 1991) (fig. 1), va ser descrit de Santa Cruz de Tenerife (illes Canàries), on fins aleshores havia estat confós amb un altre Galleriinae subtropical, *Arenipses sabella* Hampson, 1901, que habita l'Àfrica i l'Orient Mitjà. Les erugues s'alimenten de les inflorescències i dels fruits de les palmeres del gènere *Phoenix*, particularment de *Phoenix canariensis*. Els adults són de mida grossa (30-47 mm) i de coloració bruna vermellosa, i a les illes Canàries –l'espècie viu a tot l'arxipèlag– volen tot l'any en diverses generacions, i se'ls troba aturats i/o als voltants de la seva planta hoste.

C. insularum ha estat detectada en els darrers vint anys (probablement a conseqüència de la seva introducció accidental mitjançant la importació i plantació, amb finalitat ornamental, de palmeres infectades) al sud-est de la península Ibèrica (Huelva, Màlaga, Almeria, Alacant) (Asselbergs 1999 –com a *Arenipses sabella* Hampson, 1901–; Arenberger *et al.* 2001; Huertas Dionisio 2008), a les illes Balears (Eivissa) (Férriz *et al.* 2008) i al sud-est de França (zones litorals dels departaments francesos dels Alps Maritims i Var) (Varenne *et al.* 2004; Tautel 2008), amb diverses troballes d'adults els mesos de maig a novembre, en dues o tres generacions.

La presència de *C. insularum* a Catalunya era de preveure i ha estat comprovada per la troballa de dos exemplars de l'espècie, els dies 17.VIII.2004, 1 ♀, i 19.X.2009, 1 ♂, a la localitat de Cornellà de Llobregat (Baix Llobregat) (31TDF27, 24 m) (D. Fernández *leg.*), a prop d'un parc públic on vegeten palmeres del gènere *Phoenix*.

*Nota presentada com a comunicació verbal durant la 5a. Trobada «Francesc Español» de Col·laboradors del Museu de Ciències Naturals de Barcelona (Barcelona, 7 de novembre de 2009).

Fig. 1 Adult de *Cathayia insularum* (Speidel & Schmitz, 1991) [Foto: M. Rondós]

Referències bibliogràfiques

- Arenberger, E., Báez, M. & Karsholt, O. 2001. Die Pyralidenfauna des Kanarischen Archipels 1. Teil: Galleriinae, Pyralinae, Endotrichinae (Lepidoptera, Pyralidae). *Quadrafina*, 4: 45-63.
- Asselbergs, J.E.F. 1999. *Arenipses sabella* Hampson, 1901, from South Spain: new to the European fauna; *Thylacoptila paurosema* Meyrick, 1885, new to the fauna of the Canary Islands; *Ancylosis (Ancylosis) albidella* Ragonot, 1888, new to the Spanish fauna (Lepidoptera: Pyralidae, Galleriinae, Phycitinae). *SHILAP Revta lepid.*, 27(105): 125-129.
- Férriz, I., Honey, M.R. & Riddiford, N.J. 2008. Els Heteròcers del parc natural de ses Salines d'Eivissa i Formentera (Illes Balears). *Boll. Soc. Hist. nat. Balears*, 49(2006): 199-211.
- Huertas Dionisio, M. 2008. Estados inmaturos de Lepidoptera (XXXIV). *Cathayia insularum* (Speidel & Schmitz, 1991) en Huelva, España (Lepidoptera: Pyralidae, Galleriinae). *SHILAP Revta lepid.*, 36(144): 421-425.
- Tautel, C. 2008. *Cathayia insularum* Speidel & Schmitz, 1991 la «grand pyrale du phénix» et son acclimatation en France (Lepidoptera Pyralidae Galleriinae). *Oreina*, 1: 14-15.
- Varenne, T., Billi, F. & Rymarczyk, F. 2004. Lépidoptères des Alpes-Maritimes: observations récentes d'espèces remarquables. *Rivière Scientifique*, 88: 11-24.

Data de recepció: 8 de gener de 2010

Data d'acceptació: 8 de febrer de 2010